

Asia: VN/13118/2024

Työ- ja elinkeinoministeriön lausuntopyyntö hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi kotoutumisen edistämisestä annetun lain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Keski-Suomen ELY-keskus kiittää mahdollisuudesta antaa lausuntonsa hallituksen esitykseen eduskunnalle laiksi kotoutumisen edistämisestä annetun lain muuttamisesta.

Hallituksen esitys täydentävän ja ehkäisevän toimeentulotuen korvausajan lyhentämisestä nykyisestä kolmesta vuodesta yhteen vuoteen lisää hyvinvointialueiden taloudellisia haasteita. Korvausajan lyhentäminen itsessään ei edesauta kansainvälistä suojelua saavien henkilöiden nopeampaa siirtymistä työmarkkinoille. Tässä asiakasryhmässä on paljon erilaisia traumataustaisia henkilöitä, joiden työmarkkinoille siirtyminen vie useamman vuoden. Alkuvaiheen kotoutumiseen panostaminen edesauttaa tutkitusti henkilöiden työelämään pääsyä. Lyhentämällä täydentävän ja ehkäisevän toimeentulotuen maksamista yhteen vuoteen ei tue kotoutumisen alkuvaiheeseen panostamista.

Hallituksen aiemman esityksen mukaisesti on jo päätetty kuntien ja hyvinvointialueiden saaman laskennallisen korvauksen maksatuksen lyhentämisestä ensi vuoden alusta alkaen. Turvapaikanhakijoiden ja kotikunnan saaneiden tilapäistä suojelua saaneiden osalta laskennallista korvausta maksetaan 1.1.2025 alkaen aiemman kolmen vuoden sijasta kaksi vuotta ja kiintiöpakolaisten osalta aiemman neljän vuoden osalta kolme vuotta. Keski-Suomen ELY-keskus pitää huolestuttavana, että samaan asiakasryhmään kohdistuu uusia leikkauksia kuntien ja hyvinvointialueiden rahoituksen osalta.

Toimeentulotuen korvausajan lyhentäminen voi vaikuttaa myös negatiivisesti kuntien kiinnostukseen kuntapaikkojen myöntämisessä. Kuntapaikkaprosessissa sujuva yhteistyö kuntien ja hyvinvointialueen välillä on oleellista. Kuntapaikat on tarkoitettu lähtökohtaisesti haavoittuvassa asemassa oleville henkilöille, joita tämä esitys toimeentulotuen lyhentämisestä koskettaa.

Keski-Suomen ELY-keskus ei kannata toimeentulotuen korvausajan lyhentämistä kolmesta yhteen vuoteen. Esityksessä mainitun erillisselvityksen toteuttaminen kotoutumisen edistämiseen liittyvien kustannusten korvaamisen kokonaisuudesta olisi hyvä lähtökohta kokonaiskuvan saamisesta, jonka pohjalta voitaisiin suunnitella paremmin muutoksia korvauksiin.

Riikonen Marja
Keski-Suomen ELY